

7 Aprilie

Duminica a III-a Sfântului și Marelui Post. A venerării cinstitei și de viață făcătoarei Cruci. Sfântul martir Caliope. Cel între sfinți părinte Gheorghe, episcopul Melitinei.

LITURGHIA SFÂNTULUI VASILE CEL MARE

Preotul: **Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul și mă miluiește! (de 3 ori).**

Apoi:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Spirite al adevărului, care pretutindeni ești, și toate le împlinești, tezaurul bunătăților și dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de toată întinarea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Împărate ceresc, Mângâietorule, Spirite al adevărului, care pretutindeni ești, și toate le împlinești, tezaurul bunătăților și dătătorule de viață, vino și

Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de toată întinarea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Împărate ceresc, Mângâietorul, Spirite al adevărului, care pretutindeni ești, și toate le împlinești, tezaurul bunătăților și dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de toată întinarea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda ta.

Preotul: **Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.**

Poporul: **Amin.**

Ectenia mare

Preotul: **Cu pace Domnului să ne rugăm.**

Poporul: **Doamne, îndură-Te spre noi.**

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt lăcașul acesta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frică de Dumnezeu intră într-însul, Domnului să ne rugăm.

Pentru Sfântul Părinte Papa (N), pentru Preafericitul Părinte Arhiepiscop (N), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (N), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru autoritățile și oștirea țării noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru țara noastră, orașul (sau satul) acesta și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului, și pentru înmulțirea roadelor pământului, și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, și pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Pe preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea, și pururea Fecioară Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că Ție se cuvine toată mărirea, cinstirea, și închinarea, Tatălui, și Fiului, și Sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin

Antifoanele Triodului

Antifonul I, glas 1

1. Însemnatu-s-a peste noi lumina feței Tale, Doamne!

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

2. Dat-ai celor ce se tem de Tine semn ca să fugă de la fața arcului.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

3. Suiu-Te-ai la înălțime, robit-ai mulțime de robi.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

4. Dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău, Doamne.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

**Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,
și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.**

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Preotul: Iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: **Doamne**, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeuule, cu harul Tău.

Poporul: **Doamne**, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu-Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: **Ție**, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PRIMULUI ANTIFON

Doamne Dumnezeul nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și mărire neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită: **Însuți Stăpâne**, după bună îndurarea Ta, caută spre noi și spre sfântă biserica aceasta și fă bogate milele și îndurărilor Tale cu noi și cu

cei ce împreună cu noi se roagă.

Preotul, cu glas înalt:

Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Antifonul II, glas 2

**1. Văzut-au toate marginile
pământului mântuirea
Dumnezeului nostru.**

*Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu,
Cel ce ai înviat din morți, pe noi, care-Ți cântăm
Ție: Aliluia!*

**2. Intra-vom în locașurile Lui,
închina-ne-vom la locul unde au
stat picioarele Lui.**

*Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu,
Cel ce ai înviat din morți, pe noi, care-Ți cântăm
Ție: Aliluia!*

**3. Iar Dumnezeu, Împăratul nostru
înainte de veci, a făcut mântuire în
mijlocul pământului.**

*Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu,
Cel ce ai înviat din morți, pe noi, care-Ți cântăm
Ție: Aliluia!*

**4. Opriți-vă și cunoașteți că Eu sunt
Dumnezeu, înălța-Mă-voi întru
neamuri, înălța-Mă-voi pe pământ.**

*Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu,
Cel ce ai înviat din morți, pe noi, care-Ți cântăm
Ție: Aliluia!*

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Unule-născut, Fiule și Cuvânt al lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, neschimbat întrupându-Te și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat, unul fiind din Sfânta Treime, preamărit împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt, mântuiește-ne pe noi.

Preotul: Iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu-Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA

Doamne, Dumnezeul nostru, mântuiește poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta; plinirea Bisericii Tale în pace păzește-o; sfințește-i pe cei ce iubesc podoaba casei Tale; Tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea Ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim în Tine.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Antifonul III, glas 1

- 1. Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfânt este!**

Mântuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvântează moștenirea Ta; biruință dreptcredincioșilor creștini asupra

potrivnicilor dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

2. Mântuiește poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta.

Mântuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvintează moștenirea Ta; biruință dreptcredincioșilor creștini asupra potrivnicilor dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

3. Și-i paște pe ei și-i ridică până în veac.

Mântuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvintează moștenirea Ta; biruință dreptcredincioșilor creștini asupra potrivnicilor dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Mântuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvintează moștenirea Ta; biruință

dreptcredincioșilor creștini asupra potrivnicilor
dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA

Cel ce ne-ai dăruit aceste rugăciuni de obște și de unire, Cel ce la doi și la trei care se unesc în numele Tău ai făgăduit să le împlinești cererile: însuși împlinește și acum cererile de folos ale robilor Tăi, dăruindu-ne în veacul de acum cunoașterea adevărului Tău, iar în cel ce va să fie viața veșnică.

Preotul se închină de trei ori înaintea sfintei Mese, ridică sfânta Evanghelie de pe sfânta Masă și face Intratul cel mic.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA INTRATULUI

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai rânduit în ceruri cetele și oștile îngerilor și ale arhanghelilor spre slujba măririi Tale: fă ca, împreună cu intrarea noastră, să fie intrarea sfinților îngeri care slujesc împreună cu noi și împreună preamăresc bunătatea Ta. Că Ție Ți se cuvine toată mărirea, cinstea și închinarea, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și

pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul, în fața ușilor împărătești, binecuvântând, zice în taină:

Binecuvântată (+) este intrarea sfinților Tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul înalță sfânta Evanghelie, zicând cu glas înalt:

Înțelepciune! Drepti!

Poporul:

**Isodiconul
(Stihul intrării)**

**Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, mântuiește-ne pe noi, Fiule al lui Dumnezeu, cel ce ai înviat din morți, pe noi care-ți cântăm ție:
Aliluia.**

Troparul Învierii, glas 3

Să se vesească cele cerești și să se bucure cele pământești. Că a făcut învingere cu brațul Său Domnul, călcat-a cu moartea pe moarte; Cel întâi-născut din morți S-a făcut, din pânțelele iadului ne-a mântuit pe noi și a dat lumii mare milă.

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,
Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Sfintei Cruci, glas 1

Mântuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvintează moștenirea Ta; biruință dreptcredincioșilor creștini asupra potrivnicilor dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

Preotul, glas înalt:

Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Crucii Tale, ne închinăm Hristoase și sfântă învierea Ta, o lăudăm și o mărim. (*de 3 ori*)

Mărire Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și sfântă învierea Ta, o lăudăm și o mărim.

Crucii Tale, ne închinăm Hristoase și sfântă învierea Ta, o lăudăm și o mărim.

RUGĂCIUNEA SCAUNULUI CELUI DE SUS

Stăpâne Doamne, Dumnezeul puterilor, mântuiește poporul Tău și în pace îl păzește cu puterea Sfântului Tău Spirit, prin chipul cinstitei Cruci, a Unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, în vecii vecilor. Amin.

Preotul rămâne în dreapta scaunului cel de sus, unde se va așeza în timpul citirii Apostolului.

Preotul, cu glas înalt:

Să luăm aminte. Pace (+) tuturor.

Poporul: Și spiritului tău.

Prochimen, glas 6 (Ps. 27,12): Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta.

Stih (Ps. 27,1): Către Tine, Doamne, am strigat: Dumnezeul meu, ia aminte.

(Ps. 27,12): Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta.

Preotul: Înțelepciune.

Lectorul: **Din Epistola către Evrei (4, 14-16; 5, 1-6) citire:**

Preotul: Să luăm aminte.

Lectorul: Fraților, având Arhiepiscopul mare, Care a străbătut cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să ținem cu tărie mărturisirea. Că nu avem Arhiepiscopul care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat. Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă și să aflăm har, spre ajutor, la vreme potrivită. Pentru că orice arhiepiscop, fiind luat dintre oameni, este pus pentru oameni, spre cele către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate; el poate să fie îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, de vreme ce și el este cuprins de slăbiciune. Din această pricină dator este, precum pentru popor, așa și pentru sine să jertfească pentru păcate. Și nimeni nu-și ia singur cinstea aceasta ci, dacă este chemat de Dumnezeu, după cum și Aaron. Așa și Hristos nu S-a preamărit pe Sine însuși, ca să Se facă arhiepiscop, ci Acela Care a grăit către El: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut, iar în alt loc se

zice: Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

Preotul: **P**ace (†) ție, cititorule.

Lectorul: **Ș**i spiritului tău.

Poporul: **Alelu**iarul, glas 6

*Alil*uia, **A**lil^uia, **A**lil^uia

(Ps. 73, 2): **A**du-Ți aminte de sfânt locașul Tău, pe care l-ai câștigat de la început.

Stih (Ps. 73, 13): **D**umnezeu, Împăratul nostru, înainte de veac a făcut mântuire în mijlocul pământului.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PROCLAMĂRII SFINTEI EVANGHELII

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina fără stricăciune a cunoașterii dumnezeirii Tale și deschide ochii minții noastre spre înțelegerea evanghelicilor Tale propovăduiri. Pune în noi frica fericitelor

Tale porunci, ca toate poftele trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta gândind și săvârșind. Că Tu ești lumina sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și Ție mărire Îți înălțăm, împreună și Celui fără de început Părintelui Tău și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul, cu glas înalt:

*Preotul: Î*ntelepciune! Drepti! Să ascultăm sfânta Evanghelie.

Pace (†) tuturor.

Poporul: Și spiritului tău.

*Preotul: C*itire din sfânta Evanghelie după Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu.

*Poporul: M*ărire Ție, Doamne, mărire Ție.

*Preotul: S*ă luăm aminte.

Evanghelia după Marcu (8, 34-38; 9, 1)

Zis-a Domnul: Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape viața și-o va pierde, iar cine își va pierde viața sa pentru Mine și pentru Evanghelie, acela și-o va mântui. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el când va veni întru slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

Poporul: Mărire Ție, Doamne, mărire Ție.

Ectenia Întreită (a cererii stăruitoare)

Preotul: Să zicem toți, din tot sufletul, și din tot cugetul nostru, să zicem.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi (*de 3 ori*).

Doamne atotținătorule, Dumnezeul părinților noștri, rugămu-ne Ție, auzi-ne, și Te îndură spre noi.

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluieste.

Încă ne rugăm pentru Sfântul Părinte Papa (N), pentru Preafericitul Părinte Arhiepiscop (N), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (N), și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru autoritățile și oștirea țării, pentru pacea, sănătatea și mântuirea lor.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii, și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu, fraților sfintei bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericiții, și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia, și pentru toți cei mai înainte adormiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, care întru cucernicie odihnesc aici și pretutindeni.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfânta și întru tot cinstită biserica aceasta; pentru cei ce se ostenesc și cântă; și pentru poporul ce e de față, și așteaptă de la Tine mare și multă milă.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE

Doamne, Dumnezeul nostru, primește de la robii tăi această rugăciune stăruitoare și ne miluiește, după mulțimea milei Tale, și

trimite îndurările Tale peste noi și peste tot poporul Tău, care așteaptă de la Tine mila ta bogată.

Cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sfântului Spirit, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: **A**min.

Preotul: **I**ară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: **D**oamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: **A**pără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: **D**oamne, îndură-Te spre noi.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA a II a A CREDINCIOȘILOR
Dumnezeule, care ai cercetat întru milă și întru îndurări smerenia noastră, Cel care ne-ai rânduit pe noi, umiliții și păcătoșii și nevrednicii Tăi robi, înaintea sfintei măririi Tale să slujim sfântului Tău Altar. Tu ne întărește, cu puterea Spiritului Tău Sfânt, spre slujba aceasta, și ne dă cuvânt, întru deschiderea gurii noastre, să

chemăm harul Sfântului Spirit peste darurile care se vor pune înainte.

Preotul: Înțelepciune!

Ca sub stăpânirea Ta totdeauna fiind păziți, Ție mărire să-Ți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Poporul: Noi, care pe Heruvimi cu taină îi închipuim și făcătoarei de viață Treimi întreit-sfântă cântare-i aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm. Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA HERUVICULUI

Nimeni din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vină sau să se apropie sau să-Ți slujească Ție, Împărate al măririi; pentru că a-Ți sluji Ție mare și înfricoșător lucru este chiar și pentru puterile cerești. Însă, totuși, pentru iubirea Ta de oameni negrăită și nemăsurată, fără mutare și fără schimbare Te-ai făcut om și arhieru Te-ai numit

nouă; și, ca un Stăpân a toate, ne-ai dat lucrarea sfântă a acestei jertfe liturgice și nesângeroase. Căci Tu singur, Doamne Dumnezeul nostru, stăpânești peste cele cerești și peste cele pământești, Cel ce șezi pe scaun de Heruvimi, Domnul Serafimilor și împăratul lui Israel, care singur ești sfânt și întru sfinți Te odihnești. Pe Tine, dar, Te rog, care ești singur bun și binevoitor: caută spre mine, păcătosul și netrebnicul Tău rob, și curăță-mi sufletul și inima de cuget viclean; și învrednicește-mă cu puterea Sfântului Tău Spirit ca, îmbrăcat fiind cu harul preoției, să stau înaintea acestei sfinte Tale mese și să jertfesc sfântul și preacuratul Tău Trup și prețiosul Tău Sânge. Căci Ție mă rog, plecându-mi cerbicea mea, și cer de la Tine: să nu-Ți întorci fața Ta de la mine, nici să mă lepezi dintre slujitorii Tăi; ci învrednicește-mă pe mine, păcătosul și nevrednicul Tău rob, să-ți aduc Ție darurile acestea. Că Tu ești Cel care aduci și Cel care Te aduci, Cel care primești și Cel care Te împarți, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție mărire Îți înălțăm, împreună și Celui fără de început al Tău Părinte și preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul face cădere mare.

În Altar, preotul cădește sfânta Masă, apoi spune, în taină:
Noi, care pe Heruvimi cu taină îi închipuim și făcătoarei de viață Treimi întreit-sfântă cântare-i aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm. Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Se închină de trei ori zicând în taină:

Dumnezeule, curăță-mă pe mine, păcătosul!

Preotul se întoarce spre popor plecându-și capul, apoi se duce la masa Proscomidiei.

Preotul, ridicând Aerul, zice:

Ridicați-vă mâinile spre cele sfinte și binecuvântați-L pe Domnul.

Preotul, luând în mâini sfântul Disc și sfântul Potir și iese pe ușa de către miazănoapte, și venind în mijlocul bisericii zice:

Pe voi, pe toți, Domnul Dumnezeu să vă pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe Sfântul Părinte Papa (N.), pe Preafericitul Părinte Arhiepiscop (N.), pe (Înalt) Preasfințit (Arhi) Episcopul nostru (N.), Domnul Dumnezeu să-i pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum

și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe conducătorii țării noastre, Domnul Dumnezeu să-i pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe ctitorii și binefăcătorii acestei sfinte biserici (**și pe alții, vii și adormiți**) și pe voi pe toți, dreptcredincioșilor creștini, Domnul Dumnezeu să vă pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin. Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Troparele punerii în mormânt

Iosif, cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou, îngropându-l, l-a așezat.

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu; și în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl și cu Spiritul, toate umplându-le, Cel ce ești necuprins.

Purtător de viață, mai înfrumusețat cu adevărat decât raiul și decât toată camera împărătească mai luminat, s-a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul învierii noastre.

Apoi ridică Aerul și cădindu-l acoperă cu el Sfintele, zicând

în taină:

Iosif, cel cu bun chip...

Preotul cădind de trei ori, zice în taină:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului.

La a treia cădere, adaugă:

Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe Altarul Tău viței.

Apoi,

Prima ectenie a cererilor

Preotul: **S**ă plinim rugăciunile noastre Domnului.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru cinstitele daruri, ce sunt puse înaintea, Domnului să ne rugăm.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne

rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeuule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Ziua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Înger de pace, credincios călăuzitor, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace, și într-o pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, ne rușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Preotul: Pe preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioară Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PROSCOMIDIEI

Doamne, Dumnezeul nostru, cel care ne-ai zidit și ne-ai adus întru această viață, care ne-ai arătat căile mântuirii, care ne-ai dăruit descoperirea Tainelor cerești, și întru puterea Spiritului tău Sfânt ne-ai rânduit la slujirea aceasta. Binevoiește dar, Doamne, să fim noi servitori ai Legii Tale celei noi, slujitori ai sfintelor Tale taine; primește-ne pe noi, cei ce ne apropiem de sfântul Tău Altar, după bogăția milei Tale, ca să fim vrednici a-ți aduce această jertfă cuvântatoare și fără de sânge, pentru

păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; pe care primind-o în sfântul și mai presus de ceruri și înțelegătorul Tău Altar, într-un miros cu bună mireasmă, trimite-ne nouă harul sfântului Tău Spirit. Caută spre noi, Dumnezeule, și vezi această închinare a noastră și o primește precum ai primit darurile lui Abel, jertfele lui Noe, arderile de tot ale lui Avraam, cele preoțești ale lui Moise și Aaron, cele de pace ale lui Samuel. Precum ai primit de la sfinții tăi Apostoli această închinare adevărată: așa primește și din mâinile noastre, ale păcătoșilor, darurile acestea, într-un bunătate Ta, Doamne. Ca învredniciți fiind a sluji fără prihană sfântului Tau Altar, să aflăm plată credincioșilor și înțelepților dregători, în ziua cea înfricoșătoare a răsplătirii Tale celei drepte.

Preotul, cu glas înalt:

Cu îndurărilor Unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, cu glas înalt:

Pace (†) tuturor.

Poporul: Și spiritului tău.

Preotul: Să ne iubim unul pe altul ca într-un gând să mărturisim:

Poporul: Pe Tatăl și pe Fiul și pe Spiritul Sfânt, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Preotul se închină de trei ori, zicând în taină:

Iubi-te-voi, Doamne, tăria mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea.

Preotul sărută darurile acoperite și sfânta Masă.

Preotul: Hristos în mijlocul nostru!

Poporul: Este și va fi!

Preotul, glas înalt:

Întru înțelepciune, să luăm aminte.

Preotul ridică aerul și-l ține deasupra sfintelor daruri, clătînându-l, rostind împreună cu poporul mărturisirea credinței:

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotținătorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele. Și într-unul Domn, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii; lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel

de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut. Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, S-a coborât din ceruri, S-a întrupat de la Spiritul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om. Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat, a pățimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi, după Scripturi. Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va veni cu mărire să judece viii și morții, a cărui împărăție nu va avea sfârșit. Și întru Spiritul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care de la Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, care a grăit prin Proroci. Într-Una, Sfântă, Catholică și Apostolică Biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor. Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

Dialogul preanaforal

Preotul:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte: Sfânta Jertfă cu pace să o aducem.

Poporul: *Mila păcii, jertfa laudei.*

Preotul, cu glas înalt:

Harul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Spirit, să fie cu voi cu toți.

Poporul: *Și cu spiritul tău.*

Preotul, cu mâinile ridicate și cu glas înalt:

Sus să avem inimile.

Poporul: Le avem către Domnul.

Preotul, cu glas înalt:

Să-I mulțumim Domnului.

Poporul: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, Treimii celei de o ființă și nedespărțită.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA SFINTEI JERTFE (ANAFORAUA)

Cel ce ești, Stăpâne Doamne, Dumnezeu, Părinte atotținătorule și vrednicule de închinare, cu vrednicie este, cu adevărat și cu dreptate și cuvenit măreției sfințeniei Tale, pe Tine a te lăuda, Ție a-ți cânta, pe Tine a Te binecuvânta, Ție a ne închina, Ție a-ți mulțumi, pe Tine a Te preamări, pe cel ce singur ești cu adevărat Dumnezeu; și cu inima înfrânta și cu spirit smerit a-ți aduce Ție această închinare a noastră; pentru că Tu ești cel care ne-ai dăruit cunoașterea adevărului Tau. Și cine este în stare să grăiască puterile Tale, auzite să facă toate laudele Tale, sau să spună toate minunile Tale din toata vremea? Stăpâne al tuturor,

Doamne al cerului i al pământului și a toată făptura văzută și nevăzută, cel ce șezi pe scaunul măririi și privești spre adâncuri, cel ce ești fără de început, nevăzut, necuprins, nemărginit, neschimbat, Tatal Domnului nostru Isus Hristos, al marelui Dumnezeu și Mântuitor al nădejzii noastre; care este icoana bunătății Tale, pecete întocmai chipului, arătându-Te întru sine pe Tine, Tatăl, Cuvântul viu, Dumnezeu adevărat, înțelepciune mai înainte de veci, viață, sfințire, putere, lumina cea adevărată, prin care Spiritul Sfânt s-a arătat, Spiritul adevărului, harul înfierii, arvuna moștenirii viitoare, începutul bunătăților veșnice, puterea de viață făcătoare, izvorul sfințirii prin care toată făptura cuvântatoare și înțelegătoare se întărește și-ți slujește și cuvântarea de preamărire de-a pururea Ție-ți înalță; căci toate împreună-ți slujesc Ție. Pentru ca pe Tine te laudă Îngerii, Arhanghelii, Scaunele, Domniile, Începătoriile, Stăpâniile, Puterile și Heruvimii cei cu ochi mulți; împrejurul Tau stau Serafimii cei cu câte șase aripi, care cu două își acoperă fețele și cu două picioarele și cu două zburând strigă unul către altul cu glasuri neobosite, cu neîncetate cuvântări de preamărire.

Preotul, cu glas înalt:

Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind:

Preotul, ridicând steluța, face chipul Crucii deasupra Discului, atingându-l în cele patru părți, apoi o sărută și o pune alături:

Poporul: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot; plin este cerul și pământul de mărirea Lui. Osana întru cele de sus. Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului. Osana întru cele de sus.

Preotul cu mâinile ridicate se roagă în taină:

Cu aceste fericite puteri, Stăpâne iubitorule de oameni și noi păcătoși strigam și grăim: Sfânt ești, cu adevărat, și preasfânt și nu este măsură pentru măreția sfințeniei Tale și drept ești întru toate lucrurile Tale, pentru că întru dreptate și întru adevărată judecată toate le-ai adus nouă. Caci Tu l-ai zidit pe om, țărâna luând din pământ, și cu chipul Tău, Dumnezeule, l-ai cinstit și în raiul desfătării l-ai așezat, nemurirea vieții și moștenirea veșnicilor bunătăți, pentru păzirea poruncilor Tale, făgăduindu-i-le; dar el neascultându-te pe Tine, adevăratul Dumnezeu, care l-ai creat, și amăgirii șarpelui plecându-se, prin păcate sale muritor s-a făcut, și l-ai alungat, Dumnezeule, cu judecata Ta cea dreaptă, din rai în lumea aceasta și l-ai întors în pământul din care a fost luat,

rânduindu-i mântuirea din nașterea de a doua, întru însuși Hristosul Tău. Căci nu ți-ai întors până șa sfârșit fața de la ceea ce ai zidit, Bunule, nici n-ai uitat de lucrarea mâinilor Tale, ci pentru adâncul milei Tale în multe chipuri ai cercetat-o: prooroci ai trimis, minuni ai săvârșit prin sfinșii Tăi, care ți-au bine plăcut, din neam în neam; grăitu-ne-ai prin gura proorocilor, slujitorii Tăi, mai înainte vestindu-ne mântuirea care avea să fie; lege ne-ai dat spre ajutor; îngerii ne-ai pus păzitori. Iar când a venit plinirea vremurilor, ne-ai grăit prin însuși Fiul Tău, prin care ai făcut și veacurile. Acesta, fiind strălucirea măririi Tale și chipul ipostasului Tău și ținând toate cu cuvântul puterii Sale, nu răpire a socotit a fi întocmai cu tine, Dumnezeu-Tatăl; ci Dumnezeu fiind, mai înainte de veci, pe pamânt s-a aratat și cu oamenii a petrecut și, din Fecioara sfântă întrupându-se, s-a deșertat pe sine, chip de rob luând, de o forma făcându-se cu trupul smereniei noastre, ca să ne facă de o forma cu chipul măririi Sale. Ca de vreme ce prin om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, a binevoit unul născut Fiul Tău, cel ce este în sânurile Tale, Dumnezeule-Tată, a se naște, din femeie, din sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, și a se supune legii, ca să osândeasca păcatul în trupul său; pentru

ca cei morti întru Adam sa învie întru același Hristos al Tau. Și cetățean al lumii acesteia făcându-se, dând porunci de mântuire, ne-a abătut de la rătăcirea idolilor și ne-a adus la cunoașterea Ta, a adevăratului Dumnezeu-Tatăl, dobândindu-ne pe noi întru Sine popor ales, preoție împărătească, neam sfânt; și curățindu-ne prin apă și sfințindu-ne cu Spiritul sfânt, s-a dat pe sine schimb morții care ne stăpânea, fiindcă eram vânduți păcatului; și coborându-se prin cruce la iad, ca toate să le plinească întru El, a dezlegat durerile morții; și înviind a treia zi și cale deschizând pentru tot trupul spre învierea din morți - pentru că nu era cu putință să fie ținut sub stricăciune Stăpânul vieții - s-a făcut început al celor adormiți, Cel întâi-născut din morți, ca să fie El însuși începătorul a toate și înălându-se la ceruri, a șezut de-a dreapta mării Tale, întru înălțime, El va și veni, să răspltească fiecăruia după faptele sale. Iar noua ne-a lăsat, ca aduceri aminte de patima Sa mântuitoare, aceste daruri pe care le-am pus înainte, după poruncile Lui. Pentru ca urmând să mergă la moartea sa de bunavoie și pururea pomenită și de viață făcătoare, în noaptea în care s-a dat pe Sine însuși pentru viața lumii, luând pâine în sfintele și preacuratele sale mâini și arătând-o Ție, Dumnezeu-Tatăl,

**mulțumind, binecuvântând (†) sfințind,
frângând,**

**Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli,
zicând:**

Preotul, plecându-și capul cu smerenie, ridicându-și
dreapta, binecuvântează sfânta Pâine și zice cu glas înalt:

**Luați, mâncați, acesta este Trupul meu,
care pentru voi se frânge, spre iertarea
păcatelor.**

Poporul: Amin.

Apoi, preotul, în taină:

**Asemenea și Potirul, din rodul viței luând,
amestecând, mulțumind, binecuvântând
(†), sfințind,**

**Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli,
zicând:**

Preotul, plecându-și capul cu smerenie, ridicându-și
dreapta, binecuvântează sfântul Potir și zice cu glas înalt:

**Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele
Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și
pentru mulți se varsă, spre iertarea
păcatelor.**

Poporul: Amin.

Apoi, preotul, cu capul plecat, zice în taină:

Aceasta să o faceți întru pomenirea mea. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea mea o vestiți, învierea mea o marturisiți. Aducându-ne, așadar, aminte și noi, Stăpâne, de pătimrea mântuitoare, de Crucea făcătoare de viață, de îngroparea de trei zile, de învierea din morți, înălțarea la ceruri, șederea de-a dreapta Ta, Dumnezeule-Tată, și de preamărita și înfricoșătoarea Lui a doua venire.

Preotul prinde cu mâinile cruciș, sfântul Disc cu dreapta și sfântul Potir cu stânga, și, înălțându-le, face cu acestea semnul Crucii și spune cu glas înalt:

Cu glas înalt:

Ale tale, dintru ale Tale, Ție-ți aducem de toate și pentru toate.

Poporul: Pe Tine e lăudam, pe Tine Te binecuvântam, Ție-ți mulțumim, Doamne, și ne rugam Ție, Dumnezeul nostru.

Preotul se roagă în taină:

Pentru aceasta, Stăpâne preasfinte, și noi păcătoșii și nevrednicii Tăi robi, care am fost învredniciți a sluji la sfântul Tău Altar, nu pentru faptele noastre drepte, căci nimic bun n-am făcut pe pământ, ci pentru

mila Ta și îndurărilor Tale pe care le-ai revărsat cu prisosință peste noi, îndrăznind, să ne apropiem de sfântul Tău Altar și punând cele ce sunt chipului sfântului Trup și Sânge al Hristosului Tău, Ție ne rugăm și pe Tine te chemăm, Sfinte al sfinților, cu bunăvoința bunătății Tale: să vină Spiritul Tau sfânt peste noi și peste aceste daruri puse înainte și să le binecuvânteze și să le sfințească și să le arate:

Si Diaconul merge mai aproape de Preot si se închina amândoi de trei ori înaintea sfintei mese, rugându-se în taină:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul.

Troparul Orei a III a

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Stih: *Inima curată zidește întru mine, Dumnezeule, și spirit drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.*

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Stih: *Nu mă lepăda de la fața ta și Spiritul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.*

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Diaconul, arătând spre sfântul disc cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, sfânta pâine.

Preotul, binecuvântând sfântul Disc cu semnul sfintei Cruci, zice:

Pâinea aceasta, însuși (+) cinstitul Trup al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: Amin.

Diaconul, arătând spre sfântul potir cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, sfântul potir.

Preotul, binecuvântând sfântul Potir cu semnul sfintei Cruci, zice:

Iar Potirul acesta, însuși (+) cinstitul Sânge al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: Amin.

Preotul: Care s-a vărsat pentru viața lumii.

Diaconul: Amin.

Diaconul, arătând spre amândouă sfintele cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, amândouă sfintele.

Preotul, binecuvântând amândouă sfintele cu semnul sfintei Cruci, zice:

Prefacându-le (+) cu Spiritul Tău Sfânt.

Diaconul: **A**min, Amin, Amin.

Și se închină amândoi. Iar preotul, în taină:
Iar pe noi toți, care dintr-o Pâine și dintr-un Potir ne împărtășim, să ne unești unul cu altul întru împărtășirea aceluiași fânt Spirit și să nu îngădui ca vreunul dintre noi să se cuminece spre judecată sau spre osândă cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tău; ci să aflăm milă și har, împreună cu toți sfinții care din veac ți-au bineplăcut, cu Strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propovăduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Învățătorii și cu tot sufletul drept care s-a săvârșit întru credință.

Preotul, cădind spre cele Sfinte, zice cu glas înalt:
Mai ales pentru preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria.

Poporul: De tine se bucură, ceea ce ești plină de har, toată făptura. Adunarea îngerească și neamul omenesc; ceea ce ești biserică sfințită și rai cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat și prunc S-a făcut, Cel ce este mai înainte de veci. Că sânul tău scaun l-a făcut și pântecele tău mai lărgit decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură, ceea ce ești plină de har, toată făptura, mărire ție!

Preotul, în taină:

Cu sfântul Ioan Proorocul înainte-mergător și Botezator; cu sfinții măriți și întru tot lăudați Apostoli, cu sfântul (N), a carui pomenire o facem și cu toți sfinții Tăi, cu ale caror rugăciuni cercetează-ne, Dumnezeule; și adu-Ți aminte de toți cei mai înainte adormiți întru nădejdea învierii vieții de veci și-i odihnește unde strălucește lumina feței Tale.

Preotul îi pomenește în taină pe vii:

Pentru mântuirea, cercetarea, iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (N).

Apoi, pe cei adormiți:

Pentru odihna și iertarea sufletului robului Tău (N), în loc luminos, de unde a fugit orice durere, întristare și suspinare.

Odihnește-l, Dumnezeul nostru unde strălucește lumina feței Tale.

Preotul, în taină:

Te mai rugăm, adu-Ți aminte, Doamne, de sfânta catolică și apostolică Biserica Ta, de la o margine până la alta a lumii, pe care ai agonisit-o cu cinstitul Sânge al Hristosului Tău, și în pace păzește-o; și întărește sfântă Biserica aceasta, până la sfârșitul veacului. Pomenește-i, Doamne, pe cei ce ți-au adus aceste daruri și cererile lor și pe cei prin care și pentru care le-au adus. Pomenește-i, Doamne, pe cei ce aduc prinoase și fac bine în sfintele tale biserici și-și aduc aminte de cei săraci. Răsplătește-i cu bogatele și cereștile Tale haruri; dăruiește-le, în locul celor pamântești, cele cerești, în locul celor trecătoare, cele veșnice, în locul celor stricăcioase, cele nestricăcioase. Pomenește-i, Doamne, pe cei ce sunt în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului. Pomenește-i, Doamne, pe cei care trăiesc întru feciorie și întru cucernicie și întru înfrânare și întru viață cinstită. Pomenește-i, Doamne, pe conucătorii țării noastre și pe toți cucernicii și credincioșii guvernanți, pe care i-ai judecat vrednici să cîrmuiască pe pământ; cu arma adevărului, cu arma buneii voințe încununează-i; umbrește deasupra capului lor în zi de razboi; dă

putere brațului lor; înalță-le dreapta; întărește stăpânirea lor; dăruiește-le adâncă și statornică pace; graiește în inimile lor cele bune pentru Biserica Ta și pentru poporul Tău: ca întru liniștea lor viață pașnică și netulburată să viețuim, întru toată evlavia și întru bunc cuviința. Pomenește, Doamne, toată domnia și stăpânirea, și pe frații noștri cei din dregătorii și toată oastea; pe cei buni, întru bunătatea Ta îi pazește; pe cei răi, buni îi fă, cu bunatatea Ta. Pomenește, Doamne, pe poporul ce este de față și pe cei care pentru cuvioase pricini nu sunt aici; și Te îndură de ei și de noi, după mulțimea milei Tale; cămărilor lor le umple de tot binele; căsniciile lor în pace și în bună înțelegere le pazește; pe prunci îi crește, tinerețea cârmuiește-o, bătrânețile le întărește; pe cei slabi de suflet îi mângâie; pe cei risipiți îi adună; pe cei rătăciți îi întoarce și-i unește cu sfânta catolica și apostolică Biserica ta; pe cei bântuiți de duhuri necurate îi eliberează; cu cei ce călătoresc pe uscat, pe ape și prin aer, împreună călătorește; văduvelor ajută-le; pe cei orfani apără-i; pe cei robiti scapă-i; pe cei bolnavi tamaduiește-i. Adu-ți aminte, Dumnezeu, de cei ce sunt înaintea judecăților și de cei osândiți la închisori și în exil și în amară robie și întru tot necazul și nevoia și strâmtorarea și de toți care au

trebuință de mare milostivirea Ta și de cei ce ne iubesc și de cei ce ne urăsc și de cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor să ne rugăm pentru ei. Și de tot poporul Tau adu-ți aminte, Doamne Dumnezeul, nostru și peste toți revarsă mila bogată, împlinind tuturor cererile cele spre mântuire. Iar de cei de care nu ne-am adus aminte, din neștiință, ori uitare, ori pentru mulțimea numelor, Însuți adu-ți aminte, Dumnezeule, cel ce știi vârsta și numele fiecăruia, cel ce pe fiecare îl știi din pântecul maicii sale. Ca Tu ești, Doamne, ajutorul celor fără de ajutor, nădejdea celor fără nădejde, celor înviforați mântuire, celor de pe mare liman, celor bolnavi doctor. Însuți tuturor toate le fii, cel ce știi pe fiecare, cererile lui, casa și lipsurile lui. Păzește, Doamne, orasul (**sau satul**) acesta și toate orașele și satele, de foame, de molimă, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi.

Preotul, cu glas înalt:

Întâi pomenește, Doamne, pe Sfântul Părinte Papa (**N.**), pe Preafericitul Părinte Arhiepiscop (**N.**), pe (Înalt) Preasfințit (Arhi) Episcopul nostru (**N**), pe care îi dăruiește sfintelor Tale biserici în pace, întregi, cinstiți, sănătoși, îndelungați în zile, drept învățând cuvântul adevărului

Tău.

Diaconul, spre popor, de lângă uşile împărăteşti zice cu glas înalt:

Şi pe toţi şi pe toate.

Poporul: Şi pe toţi şi pe toate.

Pe arătătorul celor cereşti, pe sfenicul Domnului Hristos, pe luminătorul cel lumiat, pe cel din Cezareea Capadociei, pe marele Vasile, cu toţii să-l laudăm.

Preotul, în taină:

Adu-ti aminte, Doamne, de toti dreptcredinciosii Episcopi, cei ce drept învaţă cuvântul adevărului Tău. Adu-ti aminte, Doamne, după mulţimea milelor Tale, şi de nevrednicia mea. Iartă mie toată greseala cea de voie şi cea fără de voie; şi pentru păcatele mele să nu opreşti harul sfântului Tău Spirit, de la darurile ce sunt puse înaintea. Adu-ţi aminte, Doamne de toată preoţimea şi diaconimea cea întru Hristos şi de toată tagma preoţeasca; şi să nu ne ruşinezi pe nici unul dintre ceicare înconjurăm sfântul Tău Altar. Cercetează-ne întru bunatatea Ta, Doamne. Arata-Te nouă întru bogatele tale îndurări. Vreme bine întocmită şi de folos daruieşte-ne, ploi line spre rodire trimite pământului;

binecuvântează cununa anului bunătații Tale. Fă să înceteze dezbinările bisericilor; stinge îndrăzneala păgânilor răzvrătirile ereziilor degrabă le risipește, cu puterea sfântului Tău Spirit. Pe noi pe toți întru împărăția Ta ne primește, fii ai luminii și ai zilei arătându-ne; pacea Ta și dragostea Ta dăruiește-ne-o, Doamne Dumnezeul nostru; căci toate ni le-ai dăruit nouă.

Preotul, cu glas înalt, ecfonisul anaforalei:
Și ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă, a preamări și a cânta precinstitul și vrednicul de laudă numele Tau, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, întorcându-se spre popor, binecuvântează cu glas înalt:

Și să fie mila marelui Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos cu voi (†) cu toți.

Poporul: Și cu spiritul tău.

A doua ectenie a cererilor

Preotul: Pe toți sfinții pomenindu-i, iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pentru cinstitele daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ca iubitorul de oameni Dumnezeuul nostru, Cel ce le-a primit în sfântul și cel mai presus de ceruri și înțelegătorul Său Altar ca miros de bună mireasmă spirituală, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și darul Sfântului Spirit, să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pentru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ziua toată desăvârșită, sfântă, cu pace și fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Înger de pace, credincios călăuzitor, păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la

Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și în pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără pătimire, neînfruntat, cu pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Unitatea credinței și împărtășirea Sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul se roaga în taină:

Dumnezeul nostru, Dumnezeul mântuirii, învață -ne a-ți mulțumi cu vrednicie pentru toate facerile de bine, pe care le-ai săvârșit și le săvârșești cu noi. Tu, Dumnezeul nostru, care ai primit darurile acestea, curăță-ne de toată întinareaa trupului și a sufletului; și ne învață a trăi în sfințenie întru frica Ta; ca întru curată marturia conștiinței noastre, împărtășindu-ne din cele sfinte ale Tale, să ne unim cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tau; și primindu-le cu vrednicie, să avem pe Hristos locuind în inimile noastre și să fim biserică a sfântului Tău Spirit. Așa, Dumnezeul nostru, pe niciunul dintre noi să nu-l osândești, pentru aceste Taine ale Tale înfricoșătoare și cerești nici să-l faci neputincios cu sufletul și cu trupul, pentru împărtășirea cu nevrednicie dintr-însele; ci ne dă nouă, până la suflarea noastră de pe urmă, cu vrednicie să primim partea Sfințelor Tale, spre merindea vieții de veci, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a Hristosului Tau; ca și noi, împreună cu toți sfinții care din veac bine ți-au plăcut, să ne facem părtași veșnicilor Tale bunătăți, pe care le-ai pregătit celor ce te iubesc pe Tine, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire

fără de osândă, să cutezăm a Te chema pe Tine, Dumnezeule ceresc, Tată, și a zice:

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vină împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul, cu glas înalt:

Că a Ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul: Pace (+) tuturor

Poporul: Și spiritului tău.

Preotul: Capetele voastre, Domnului să le plecați.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PLECĂRII CAPETELOR

Stăpâne Doamne, Părintele îndurărilor și Dumnezeule a toată mângâierea, pe cei care și-au plecat Ție capetele binecuvântează-i, sfințește-i, păzește-i, întărește-i, îmbărbătează-i, de la tot lucrul rău depărtează-i și spre tot lucrul bun îi ajută; și-i învrednicește a se împărtăși fără de osândă cu aceste Taine ale Tale,

preacurate și de viață făcătoare, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea sfântului Spirit.

Preotul, cu glas înalt:

Cu harul și cu îndurările și cu iubirea de oameni ale unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, în taină, cu mâinile ridicate:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul Tău și de pe scaunul măririi împărăției Tale și vino să ne sfințești pe noi, Cel ce sus împreună cu Tatăl șezi și aici împreună cu noi nevăzut petreci, și ne învrednicește prin mâna Ta puternică a ni se da preacurat Trupul și preacinstit Sângele Tău și, prin noi, întregului Tău popor.

Preotul se închină de trei ori în fața sfintei Mese, zicând în taină:

Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului.

**Preotul, înălțând sfânta Pâine, zice cu glas înalt:
Să luăm aminte. Sfintele, sfinților.**

Poporul: *Unul Sfânt, unul Domn, Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.*

Preotul, frângând Sfânta Pâine în patru, zice:

Se frânge și se împarte Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce se frânge și nu se împarte, Cel ce se mănâncă întotdeauna și niciodată nu se sfârșește, ci pe cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Preotul, făcând cruce deasupra sfântului Potir cu partea IC, zice:

Plinirea credinței Sfântului Spirit. **Amin.** **Și o pune în sfântul Potir.**

Cinstitul și preasfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, mi se dă mie preotului (N.), spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Preotul se cuminecă cu frică și luare aminte.

Apoi, luând sfântul Potir, preotul zice:

Mă cuminec eu, robul lui Dumnezeu, preotul (N.), cu cinstitul și sfântul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci. Amin.

Preotul se cuminecă din sfântul Potir, zicând apoi.

Iată, s-a atins de buzele mele și va șterge toate păcatele mele și fărădelegile mele le va curăți.

Poporul cântă chinonicul/priceasna Duminicii pe glasul 3

Lăudați pe Domnul din ceruri. Ție se cuvine cântare Dumnezeule. **Aliluia, Aliluia, Aliluia.**

Apoi:

Cred, Doamne, și mărturisesc că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, Care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu.

Cred că ceea ce iau este însuși Preacurat Trupul Tău și însuși preacinstit Sângele Tău. Deci mă rog Ție: Miluiește-mă și-mi iartă păcatele cele de voie și cele fără de voie, pe care le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul, cu știință sau cu neștiință. Și mă învrednicește, fără de osândă, să mă împărtășesc cu Preacuratele Tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Cinei Tale celei de taină, astăzi, Fiul lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor Tăi Taina Ta, nici sărutare Îți voi da ca Iuda, ci ca tâlharul, mărturisindu-mă, strig Ție: Pomenește-mă, Doamne, întru Împărăția Ta.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie mie împărtășirea cu Sfintele Tale Taine, Doamne, ci spre vindecarea sufletului și a trupului meu. **Amin.**

Apoi:

Preotul: **C**u frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste, să vă apropiați!

Poporul: **Amin.**

Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă.

După ce a încheiat cuminecarea credincioșilor, preotul binecuvântează cu sfântul Potir, zicând cu glas înalt:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvântează (†) moștenirea Ta.

Poporul: **V**ăzut-am lumina cea adevărată, luat-am Spiritul cel ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi.

Preotul, întorcându-se la sfânta Masă, cădește de trei ori sfântul Disc și sfântul Potir și zice în taină:

Înălță-te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul mărirea Ta.

Preotul, închinându-se cu evlavie și luând sfântul Disc și sfântul Potir, însemnează, cu acesta din urmă, în chipul Crucii deasupra Antimisului și zice cu glas înalt:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru, și întorcându-se spre popor și înălțându-le zice cu glas înalt:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, ca să laudăm mărirea Ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfintele fără de moarte, cu preacinstitele și de viață făcătoarele Tale Taine. Întărește-ne pe noi în sfințenia Ta, toată ziua să învățăm dreptatea Ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Preotul duce în acest timp sfintele Taine la masa Proscomidiei, apoi le cădește.

Preotul: Drepti!

După ce ne-am împărtășit cu dumnezeieștile, sfintele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeuule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ziua toată, desăvârșită, sfântă, cu pace și

fără de păcat, cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, împăturând Antimisul, zice în taină:
**RUGĂCIUNEA DE MULȚUMIRE DUPĂ
ÎMPĂRTĂȘANIE**

Mulțumim Ție, Doamne Dumnezeul nostru, pentru împărtășirea cu sfințele, preacuratele, nemuritoarele și cereștile Tale Taine, pe care ni le-ai dat spre facerea de bine și spre sfințirea și vindecarea sufletelor și a trupurilor noastre; însuți, Stăpâne a toate, fă ca împărtășirea cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tău să ne fie noua spre credinșă neînfruntată, spre dragoste nefățarnică, spre plinirea înțelepciunii, spre vindecarea sufletului și a trupului, spre alungarea a tot dușmanul, spre paza poruncilor Tale, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a Hristosului Tău.

Preotul, însemnând cu sfânta Evangheligie peste Antimis în chipul sfintei Cruci, cu glas înalt:

Că Tu ești sfințirea noastră și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul: **C**u pace să ieșim.

Poporul: **Î**ntru numele Domnului

Preotul: **D**omnului să ne rugăm.

Poporul: **D**oamne, îndură-Te spre noi.

Preotul, cu glas înalt:

RUGĂCIUNEA AMVONULUI

Cel ce-i binecuvântezi pe cei ce Te binecuvântează, Doamne, și-i sfințești pe cei ce nădăjduiesc în Tine, mântuiește poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta. Plinirea Bisericii Tale în pace păzește-o; sfințește-i pe cei ce iubesc podoaba casei Tale; Tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea Ta și nu ne lăsa pe noi cei care nădăjduim în Tine. Pace dăruiește lumii Tale, Bisericilor Tale, preoților și întregului Tău popor. Că toată darea bună și tot darul desăvârșit de sus sunt, coborând de la Tine, Părintele luminilor, și Ție mărire și mulțumire și închinare Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac. (*de 3 ori*)

Preotul, terminând rugăciunea, intră în Altar și întorcându-se spre masa Proskomidiei, zice în taină:

Plinitu-s-a și s-a săvârșit, cât este întru a noastră puțință, Hristoase Dumnezeule nostru, Taina rânduiei Tale. Căci am săvârșit pomenirea morții Tale; văzut-am chipul învierii Tale; umplutu-ne-am de a Ta nesfârșită viață; îndulcitu-ne-am cu desfătarea Ta cea neîmputinată, de care binevoiești a ne învrednici pe noi toți și în veacul ce va să fie. Cu darul celui fără de început al Tău Părinte și al Sfântului și Bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **Amin.**

Preotul binecuvântează poporul, zicând:

Binecuvântarea (+) Domnului peste voi, cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **Amin.**

Preotul, închinându-se spre icoana Mântuitorului, cu glas înalt:

Mărire Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire Ție.

Poporul: **M**ărire Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, îndură-Te spre noi. (*de 3 ori*) Părinte, binecuvântează.

Poporul: **C**el ce a înviat din morți, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile preacuratei Maicii Sale, ale celui între sfinți părintelui nostru Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei a cărui liturghie am celebrat, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei cruci, pentru rugăciunile sfinților, dreptilor și dumnezeieștilor Părinți Ioachim și Ana și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, fiind bun și iubitor de oameni.

Poporul: Amin.

Preotul: **P**entru rugăciunile sfinților Părinților noștri, Doamne, Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi.

Poporul: Amin.